

GOLOBČKI

Ko je zazvonilo k odmoru, se je mladina vsula iz treh razredov na dvorišče. Pomladno sonce je prijetno prigrevalo, po drevju se je kazalo prvo brstje. Mladina se je začela loviti in igrati. Ko pa je prišel gospod upravitelj in si na pragu prižgal pipico, je gruča fantov in deklet iz četrtega razreda pohitela k njemu in ga obkolila. — Kakor dober pastir med čredo ovčic je stopal gospod upravitelj proti drvarnici, spotoma je odpiral škrnicelj, poln zrnja. Kakor da so dogovorjeni, so tedaj prikožili v gosti jati pisani golobčki, posedli po žlebnikih na uti, postavali so po strehi, nedolžno in radovedno pogledovali proti upravitelju in začeli nestrpno gruliti, proseč vsakdanjega priboljška. Gospod upravitelj je globoko segel v škrnicelj in v gostem pramenu sta se po tleh razletela turščica in rž.

Mladina se je zadržala mirno, ko je vsako dopoldne veselo motrila svoje ljubčke. Kako so poskakovali, se izpodbijali, se šopirili, grulili in hiteli pobirati zrnje! Lepše zabave gospod upravitelj ni mogel pripraviti svojim učencem, kakor da je sleherni dan v velikem odmoru nakrmil lačno jato potepuških golobčkov.

Pa je gospod upravitelj gledal in gledal, iskal je z očmi med jato, poznal je vse starejše golobje parčke

in vso golobjo mladež. In se je zavzel:

— No, kje je pa danes ostal hudi Florijan s svojo družico?

Za hudega Florijana je bila mladina krstila najstarejšega, najkrepkejšega goloba, ki je bil lepo pisan. Imel je ostre kremplje porasle do kraja, kakor da ima ostroge, in je robantil kakor Tretjakov prvi hlapec, oblastni Florijan.

Mladina se je spogledala, da je gospod upravitelj brž uganil: nekaj se je zgodilo. Njegove bistre oči so se uprle v mladež, zbrano okrog njega in že ni ušlo njegovemu pogledu, da je Pečenkov Tonček močno zardel in povetil glavo.

— Kaj je bilo? — je dalje poizvedoval upravitelj. — Kaj je s hudi Florijanom?

— Žaluje... Za svojima mladičema žaluje — so hiteli pojasnjevati otroci.

— Tako?... Nemara boš Tonček vedel kaj povedati?

— Jaz... jaz... jaz nisem... — Kržetov Francelj je napravil.

Kržetovega tisti dan ni bilo v šoli, kakor že večkrat ne. Namesto potepuškega zapeljivca je moral Tonček z besedo na dan.

— Mladiča sta mrtva? — je odločno, četudi prizanesljivo vprašal gospod upravitelj. Vrgel je poslednja zrna iz škrniclja, ki so jih golobje brž pozobali in nato odleteli. Gospod upravitelj se je vsedel na star zaboj pri drvarnici, mladina okrog njega, vsa v pozornem prisluškovanju. Tončku je težko šla beseda iz grla:

— Da, mrtva... Francelj se je prišel včeraj k nam igrat. Sva šla k jezu pa se je spomnil, da sta na

Tretjakovi pristavi pod streho dva mlada goloba v gnezdu. Šla sva pogledat. Golobčka sva našla v gnezdu na senu. Nič mi nista bila všeč, nekaj resastega puha sta še imela na sebi, še ne dosti perja pa čisto

dirjala sva v gozd za potokom. — »Domov pojdi po kakšno ponev in pa ščepec masti vzemi,« je rekel Francelj. In sem ubogal. Skrivaj sem vzel ponev v kuhinji in malo masti pa sem hitel nazaj v gozd.

nič lepih kljunčkov. Ko je Francelj segal po obeh in jih ni dosegel, sta se umikala in skušala kljuvati. Sem rekel Francetu, naj pusti golobčka v miru, pa je odvrnil, da ju hoče imeti in da si ju bova sama spekla.

— Spekla? ... Pri vas imate vendar vsega zadosti ...

— Pa je Francelj rekel, da bo to bolj dobro in da pojdeva v gozd za potokom, tam bova sama spekla oba golobčka in ju pojedla ...

— Potem vaju je zlodej res tako daleč speljal?

— Francelj je segel po grablje in je z njimi potegnil oba golobčka iz gnezda. Vsak enega sva vzela pod suknjič in sva zbežala s pristave,

Francelj je bil že zakuril. Povedal mi je, da je oba golobčka utopil v potoku in opulil perje. Gola sta bila, tako grda ...

— Tako ... In kako vama je teknila žalostna pojedina?

Tonček je pomolčal. Potem je rekel:

— Jaz nisem jedel ... Nisem mogel ... Francelj je silil, dal mi je pečeno perutnico in bedro ... pa ni bilo dobro pečeno ... Silil sem se, potem pa zavrgel ... Tako me je tiščalo.

— Tiščalo te je, praviš ... Kje pa?

— V grlu, gospod upravitelj, pa v prsih.

— Prav. Tako se kesajo vsi mladi zločinci, če niso že v mladosti preveč zakrknjeni.

Beseda »zločinci« je padla trdo, da je usekala in ranila. Tonček je pobledel, mlada družba je onemela.

— In nisi nič mislil na ubogega starega Florijana in na mater golobico?

— Sem, gospod upravitelj, samo na Florijana sem mislil. Pustil sem Franceta v gozdu in pobegnil domov. Šel sem mimo pristave in sem videl Florijana na strehi. Tako žalostno je grulil, golobica pa je obletavalala pristavo in se vračala h gnezdu... in se mi je zdelo, da se samo joče. Ponoči nisem mogel zaspati. Tista dva gola mrtva mladiča sem videl...

— Pa materi in očetu nisi nič povedal?... Se nisi nič zmisлил, da

imaš tudi starše in da bi jima bilo hudo, če bi te pobrala smrt.

Tonček ni mogel več odgovoriti. Kar vsulo se mu je po licu.

— Je že dobro, je že dobro, je gospod upravitelj pobožal fantiča po pšeničnih laseh. — Izmed vas vem da nihče ne bo več kradel golobov, s Francetom pa že še obračunam.

V veži je mogočno zazvonilo, odmor je bil končan.

Od tega dne je Tonček sleherni dan prinašal v šolo svoj škrnicelj zrnja, da je krmil v odmoru številno golobjo družino. Poлагoma se je jel vračati k šoli tudi stari Florijan. Nič več ni bil tako hud kakor prejšnje čase. Žalovanje je polagoma pojenjalo. No, takrat je bila že najlepša pomlad, polna cvetja in sonca.

METKA KAPUŠINOVA

*Na sončni rebri Radovica stoji,
ovija venec jo zorečih trt,
ob pragu sloni v hiži na podboji
i tužno gleda na sahneci vrt
vsa blede Metka Kapušinova.*

*Joj, tako bila lepa je i mlada,
ko je nevesta došla v domek ta!
V naročju sinek — radost ji i nada,
na moža se naklonila je vsa
vesela Metka Kapušinova.*

*Več pasel je Matiček vedroživi,
a ona vtopljena je v težko delo
na vrtu, v trtju, v lozi i na njivi,
v življejne pogledovala veselo
je vedra Metka Kapušinova.*

*Mož Marko je na skrb vzel zidanico,
težaška dela je obavljal on,
ko zapopeval veliki je zvon,
k nedelji zmesila je povitico
v posladek Metka Kapušinova.*

*A pollej Marka so ji opozvali,
tam daleko v Galiciji je pal.
Za koga le? Odgovora ji niso znali.
Kdo neki jim je to pravico dal?
Razmišlja Metka Kapušinova*

*i gleda dole na sahneci vrt,
na onemogle suhe roke gleda,
Matička je i Marka vzela smrt
i hižica sirotna se seseda —
nič več ne more Metka Kapušinova.*

*I Radovica iše v rebri stoji
i venec iše jo ovija trt,
a ona je odišla, da spokoji
od muke jo i gladi rajski vrt —
sirota Metka Kapušinova!*

E. L. GANGL